

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-116>

УДК 336.71:339.92

ОЦІНКА ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

ASSESSMENT OF THE IMPACT OF INNOVATIVE FINANCIAL INSTRUMENTS ON THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE

Свистун Андрій Олександровичкандидат економічних наук, докторант,
ДННУ «Академія фінансового управління»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2185-2248>**Генкельман Євгеній Сергійович**аспірант,
Державний біотехнологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-4720-1890>**Скороход Ірина Петрівна**кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-7375-8211>**Svystun Andrii**

SESI "Academy of Financial Management" of Ministry of Finance of Ukraine

Henkelman Yevhenii

State University of Biotechnology

Skorokhod Iryna

Odesa I.I. Mechnikov National University

Метою статті є оцінка впливу інноваційних фінансових інструментів на економічний розвиток України. У статті проаналізовано механізми їхньої взаємодії з традиційними джерелами фінансування, оцінено вплив на макроекономічні показники та запропоновано рекомендації щодо вдосконалення державної політики. У дослідженні доведено, що блокчейн-технології, краудфандинг, венчурне фінансування та цифрові платформи сприяють ефективному розподілу капіталу та зниженню ризиків. Основними перешкодами залишаються регуляторні та фінансові обмеження, низька фінансова грамотність і недостатня інфраструктура. Водночас фінансові інновації відкривають нові можливості для малого та середнього бізнесу, забезпечуючи доступ до альтернативних джерел фінансування. Розвиток державної підтримки та створення сприятливого правового середовища є важливими чинниками успішної інтеграції фінансових інновацій в економіку України. Упровадження фінансових інструментів нового покоління сприятиме інвестиційній активності, конкурентоспроможності та економічній стабільності країни.

Ключові слова: інноваційний розвиток, інноваційні фінансові інструменти, економічний розвиток, фінансова стійкість, технології, економічна стабільність.

The aim of the study is to comprehensively assess the impact of innovative financial instruments on the economic development of Ukraine. Given the current globalization challenges, digital transformation of the financial sector and structural reforms of the national economy, the article analyzes the mechanisms of interaction between innovative financial instruments and traditional sources of financing, assesses their impact on macroeconomic indicators and develops recommendations for improving the state policy in the field of financial innovation. The article finds that innovative financial instruments, in particular blockchain technologies, crowdfunding, venture capital financing, and digital platforms, contribute to the efficient allocation of capital, risk reduction, and increased financial inclusion.

An analysis of the dynamics of their implementation in Ukraine has revealed a positive trend towards an increase in the share of innovative financial mechanisms in financing the national economy - from 6.1% in 2020 to 8.9% in 2024. The main obstacles to the active use of innovative financial instruments are regulatory and financial restrictions, low financial literacy, and insufficient development of financial infrastructure. It is established that the greatest benefit from the use of the latest financial technologies is obtained by small and medium-sized enterprises that use alternative sources of investment. The conclusions summarize that the introduction of innovative financial instruments is an important factor in enhancing Ukraine's economic sustainability. In order to ensure their effective integration, it is necessary to improve legal and regulatory frameworks, expand government support for venture capital financing, improve financial literacy of the population, and create a favorable environment for the development of digital financial platforms. This will help to increase investment activity, improve the competitiveness of the economy and its resilience to global financial challenges. In the long run, the effective integration of financial innovations may become an important factor in the modernization of Ukraine's economy and its integration into global financial markets.

Keywords: innovative development, innovative financial instruments, economic development, financial sustainability, technology, economic stability.

Постановка проблеми. Інноваційні фінансові інструменти є важливим чинником трансформації сучасної економіки, оскільки вони забезпечують ефективну мобілізацію фінансових ресурсів, сприяють диверсифікації ризиків та підвищенню стійкості фінансової системи. В умовах глобалізації й технологічного прогресу використання новітніх фінансових механізмів є визначальним фактором економічного зростання, що особливо актуально для України, яка перебуває в стані структурних реформ та прагне до інтеграції у світові фінансові ринки. Попри потенційні переваги, рівень застосування інноваційних фінансових інструментів у національній економіці залишається обмеженим, що зумовлено низкою регуляторних, організаційних та макроекономічних викликів.

Недостатній розвиток фондового ринку, низький рівень фінансової грамотності, обмежений доступ до довгострокових інвестиційних ресурсів та нестабільне законодавче середовище ускладнюють упровадження сучасних фінансових технологій. Крім того, висока залежність від традиційних механізмів фінансування, таких як банківське кредитування, обмежує можливості підприємств щодо залучення альтернативних джерел капіталу. Важливу роль відіграють і питання довіри до фінансових інститутів, що визначають готовність економічних агентів до використання новітніх фінансових інструментів, зокрема деривативів, краудфандингових платформ, токенизованих активів та інших механізмів фінансової інновації.

Актуальність дослідження зумовлена потребою вдосконалення механізмів фінансового забезпечення економічного зростання, активізації інвестиційної діяльності та підвищення конкурентоспроможності національної економіки. В умовах глобальної фінансової нестабільності й цифрової транс-

формації фінансового сектору важливим є вивчення взаємозв'язку між впровадженням інноваційних фінансових механізмів та основними показниками економічного розвитку. Це дозволить розробити науково обґрунтовані підходи до їх ефективної інтеграції в економічну систему України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика дослідження привертає значну увагу як українських, так і зарубіжних учених, що зумовлено актуальністю фінансових інновацій у контексті цифрової трансформації економіки. Зокрема, Е. Прасад (E. Prasad) [1] аналізує вплив цифрових технологій на фінансові системи в умовах глобалізації, акцентуючи на ролі цифрових валют, криптоактивів та загальної диджиталізації в трансформації міжнародної економіки. Цифрову трансформацію економіки України досліджує О. І. Піжук [2]. Авторка зосереджується на недостатньому розвитку інфраструктури та можливостях для підприємств у контексті державної підтримки інновацій. У роботі Н. Роциної, О. Шевчук та К. Кустарьової [3] проаналізовано роль новітніх фінансових технологій у розвитку міжнародних фінансових ринків.

Розвиток фінансових технологій в Україні, зокрема діяльність фінтех-компаній і перешкоди для їхньої інтеграції, зумовлені відсутністю належного правового регулювання, досліджують О. О. Ляхова, О. М. Юркевич і К. Р. Корець [4]. У дослідженні, здійсненому Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова [5] представлено огляд глобальних тенденцій, зокрема застосування штучного інтелекту та блокчейн-технологій, а також зазначено ризики цифрової економіки.

Науковці Д. В. Різник, С. В. Стендер, В. М. Гаврилюк [6] оцінюють вплив децентралізованих фінансів (DeFi) на фінансову систему України, виокремлюючи правові аспекти

їхнього регулювання. Роль фінансових технологій, зокрема криптовалют і онлайн-кредитування, у забезпеченні економічної стабільності аналізує Є. С. Бобришев [7]. У статті О. Р. Веремєєвої, В. С. Лісовської, А. В. Польщикової [8] визначено основні елементи фінансової системи України та запропоновано напрями вдосконалення законодавства у цій сфері.

Війна та її вплив на фінансові технології є предметом досліджень П. Віблого та М. Кондратюк [9], які аналізують трансформацію платіжних систем у цей період. Перспективи розвитку фінансового ринку України в контексті глобалізації та цифровізації розглядають О. М. Горбачова та І. О. Шубіна [10]. Зміни у фінансовій системі держави під час війни вивчає Е. С. Дмитренко [11]. Фінансові механізми в умовах воєнного стану досліджує М. С. Кафлик [12], акцентуючи на важливості державного боргу та міжнародної фінансової допомоги.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну увагу науковців до цієї проблематики, потребують додаткового вивчення питання щодо визначення ефективності впровадження інноваційних фінансових механізмів у національну економіку, урахування специфіки інституційного середовища та регуляторних вимог, що обмежують повноцінне використання новітніх фінансових технологій.

Внесок цієї статті полягає в розробленні комплексних рекомендацій для впровадження фінансових інструментів з урахуванням ризиків та специфіки української економіки. Крім того, у роботі висвітлено важливість взаємодії інноваційних інструментів із традиційними механізмами фінансування, а також необхідність розвитку ефективних підходів до державного регулювання фінансових інновацій, що є важливим для інтеграції України у світову фінансову систему.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексна оцінка впливу інноваційних фінансових інструментів на економічний розвиток України з урахуванням специфіки національної фінансової системи, інституційного середовища та регуляторної політики.

Завдання роботи:

1) визначити механізми взаємодії інноваційних фінансових інструментів із традиційними джерелами фінансування;

2) оцінити вплив фінансових інновацій на макроекономічні показники та ризики їх впровадження;

3) розробити рекомендації щодо удосконалення державної політики у сфері фінансових інновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційні фінансові інструменти відіграють важливу роль у трансформації глобальних і національних фінансових систем, оскільки сприяють ефективному перерозподілу капіталу, мінімізації ризиків та створенню нових можливостей для інвесторів і підприємств. Зміни у світовій економіці, що зумовлені розвитком технологій, цифровізацією фінансових послуг та посилюваною інтеграцією фінансових ринків, сприяли появі нових фінансових механізмів, які дозволяють адаптуватися до сучасних викликів та забезпечувати стабільне економічне зростання. Інноваційні фінансові інструменти охоплюють широкий спектр рішень, зокрема фінансові технології, цифрові активи, деривативи, структуровані продукти, краудфандинг і механізми токенизації, що надають нові можливості для фінансування бізнесу та залучення інвестицій [1, р. 33].

Одним із найпоширеніших напрямів розвитку інноваційних фінансових інструментів є використання технологій блокчейн, які дозволяють створювати децентралізовані фінансові системи та нові форми цифрових активів. Такі рішення надають можливості для токенизації активів, автоматизації фінансових операцій та підвищення прозорості фінансових процесів. Крім того, розвиток алгоритмічних торгівельних платформ, роботизованих фінансових консультантів та штучного інтелекту (далі – ШІ) сприяє вдосконаленню механізмів управління інвестиціями та підвищенню ефективності прийняття фінансових рішень [2, с. 324]. Ці технології забезпечують збільшення продуктивності фінансових установ, зниження витрат на операційні процеси та створення нових бізнес-моделей у сфері фінансових послуг.

Використання інноваційних фінансових інструментів у банківському секторі підвищує ефективність кредитування, оптимізує управління ризиками та покращує якість фінансових послуг. Завдяки впровадженню смарт-контрактів та автоматизованих платіжних систем банки можуть зменшувати витрати на обробку фінансових транзакцій, покращувати швидкість обслуговування клієнтів та знижу-

вати рівень фінансових шахрайств [3, с. 49]. Інноваційні підходи до управління капіталом також охоплюють використання великих даних, машинного навчання й прогнозної аналітики для створення персоналізованих фінансових рішень та оптимізації управління активами. Зокрема, зростання популярності алгоритмічних торгівельних систем дозволяє автоматизувати процеси купівлі-продажу фінансових активів, що мінімізує вплив людського фактора та підвищує ефективність біржових операцій [4]. У таблиці 1 подано основні характеристики традиційних та інноваційних фінансових інструментів.

Розвиток інноваційних фінансових інструментів також передбачає створення нових механізмів управління ризиками, що дозволяють більш ефективно оцінювати кредитоспроможність позичальників, управляти валютними ризиками та мінімізувати вплив фінансових криз на економіку. Використання інструментів ШІ у фінансовому секторі дозволяє проводити глибокий аналіз ринкових тенденцій, прогнозувати можливі сценарії розвитку та адаптувати фінансові стратегії відповідно до змінних умов. Такі підходи підвищують точність фінансового аналізу та забезпечують кращу адаптацію бізнесу до економічних викликів.

Інноваційні фінансові інструменти сприяють підвищенню рівня фінансової інклюзії, оскільки дозволяють широким верствам населення отримувати доступ до фінансових послуг без необхідності звернення до традиційних банківських установ. Використання фінансових технологій дає змогу скорочувати витрати на надання фінансових послуг, спрощувати процеси кредитування та покращувати механізми фінансового управління для

малого та середнього бізнесу. Це сприяє розвитку підприємництва, стимулює економічну активність та створює додаткові можливості для залучення інвестицій [6, с. 3].

У довгостроковій перспективі впровадження інноваційних фінансових інструментів може сприяти стабільному економічному розвитку, підвищенню рівня довіри до фінансових інституцій та створенню нових можливостей для диверсифікації економічних ризиків. Однак для реалізації потенціалу фінансових інновацій необхідно створити відповідні регуляторні умови, що забезпечать баланс між стимулюванням розвитку нових фінансових механізмів та збереженням стабільності фінансової системи. Це передбачає адаптацію законодавчої бази до нових технологічних реалій, розвиток цифрової інфраструктури та сприяння фінансовій освіті серед населення та підприємств.

Таким чином, сутність інноваційних фінансових інструментів полягає у створенні ефективніших механізмів залучення капіталу, зниженні ризиків та підвищенні рівня фінансової інклюзії. Використання новітніх технологій, цифрових платформ та алгоритмічних рішень дозволяє трансформувати фінансову систему, сприяючи більшій гнучкості, прозорості та доступності фінансових послуг. Успішне впровадження цих інструментів може суттєво покращити фінансову стабільність та забезпечити довготривалий економічний розвиток [7, с. 5].

Інноваційні фінансові інструменти відіграють важливу роль у формуванні стратегії економічного розвитку держави, сприяючи активізації інвестиційних процесів, розширенню можливостей фінансування бізнесу та підвищенню конкурентоспроможності національної

Таблиця 1

Основні характеристики традиційних та інноваційних фінансових інструментів

Характеристика	Традиційні фінансові інструменти	Інноваційні фінансові інструменти
Доступність	Вимагають значних ресурсів	Зменшення бар'єрів для входження на ринок та забезпечення доступності через цифрові платформи
Швидкість транзакцій	Обмежена операційними процедурами	Миттєві операції через цифрові платформи
Рівень автоматизації	Переважно ручне управління	Використання алгоритмів та технологій ШІ
Гнучкість	Жорсткі регуляторні рамки	Висока адаптивність до ринкових змін
Захищеність	Контроль із боку регуляторів	Використання блокчейн-технологій для підвищеної безпеки

Джерело: сформовано авторами на підставі [5, с. 22]

економіки. У контексті сучасних глобалізаційних викликів і структурних трансформацій в Україні необхідність використання фінансових інновацій зростає, що зумовлює потребу у їх глибокому науковому дослідженні та оцінюванні їхнього впливу на макроекономічну стабільність. Динаміку залучення інноваційних фінансових інструментів в Україні представлено в таблиці 2.

Динаміка залучення інноваційних фінансових інструментів в Україні свідчить про їхнє поступове зростання та збільшення впливу на національну економіку. Протягом 2020–2024 років відбулося суттєве збільшення загального обсягу інноваційних фінансових інструментів у структурі фінансування, що вказує на активну адаптацію сучасних механізмів капіталізації в економічному середовищі країни. Частка інноваційних фінансових інструментів у фінансуванні економіки зросла з 6,1% у 2020 році до 8,9% у 2024 році, що свідчить про збільшення їхньої значущості та довіри з боку інвесторів та бізнесу.

Зростання обсягів ВВП України у поєднанні з розширенням використання інноваційних фінансових механізмів демонструє позитивний вплив фінансових технологій на економічну динаміку. Найбільший приріст обсягу залучених інноваційних фінансових

інструментів спостерігається у 2023 році, коли він зріс на 84 млрд грн порівняно з попереднім роком, що відповідає збільшенню їхньої частки у фінансуванні до 8,7%. Це вказує на підвищення ролі цифрових платформ, блокчейн-технологій, краудфандингових механізмів та алгоритмічного управління капіталом у фінансовому секторі країни. Кількість упроваджених інноваційних фінансових механізмів в Україні за 2024 рік подано в таблиці 3.

Аналіз кількості впроваджених проєктів за категоріями інноваційних фінансових інструментів в Україні у 2024 році свідчить про домінування цифрових платформ фінансування, частка яких становить 29,3% від загального обсягу. Це підтверджує високий рівень інтеграції цифрових технологій у фінансовий сектор та значний інтерес до онлайн-фінансування серед підприємств і стартапів. Висока активність у сфері краудфандингу (23,4%) також демонструє посилювану роль колективного фінансування як альтернативного механізму залучення інвестицій, що сприяє підтримці економіки України.

Оцінка структури інноваційних фінансових інструментів вказує на переважання цифрових платформ фінансування, які є важливим елементом фінансової екосистеми. Водночас недостатній рівень розвитку венчурного

Таблиця 2
Динаміка залучення інноваційних фінансових інструментів в Україні

Рік	ВВП України (млрд грн)	Обсяг залучених інноваційних фінансових інструментів (млрд грн)	Частка інноваційних інструментів у фінансуванні (%)
2020	3568	217	6,1
2021	3978	275	6,9
2022	4212	314	7,5
2023	4591	398	8,7
2024	4863	432	8,9

Джерело: сформовано авторами на підставі [16]

Таблиця 3
Кількість інноваційних фінансових механізмів в Україні за 2024 рік

Категорія інноваційного фінансового інструменту	Кількість упроваджених проєктів	Частка в загальному обсязі інноваційних фінансів (%)
Краудфандинг	158	23,4
Венчурне фінансування	112	16,6
Цифрові платформи фінансування	198	29,3
Блокчейн-технології	75	11,1
Інші	133	19,6

Джерело: сформовано авторами на підставі [16]

фінансування свідчить про потребу в удосконаленні механізмів підтримки стартапів і малого бізнесу [8, с. 388].

Загалом, дані свідчать про позитивну динаміку залучення інвестицій та впровадження інноваційних фінансових інструментів, що сприяють економічному розвитку та модернізації фінансової системи.

Розширення використання інноваційних фінансових інструментів також має безпосередній вплив на рівень доступу малого та середнього бізнесу до фінансування [9, с. 70]. У цьому контексті важливим є дослідження ефективності різних механізмів фінансування та їхньої адаптації до потреб національної економіки.

Малий бізнес здебільшого використовує краудфандинг, що є популярним інструментом для залучення коштів через широке коло дрібних інвесторів або споживачів. Середній бізнес активно застосовує венчурне фінансування, що вказує на його спрямованість на розвиток та пошук інвестицій через приватних інвесторів, готових фінансувати високий ризик у перспективних проєктах. Великий бізнес обирає цифрові платформи, які забезпечують ефективне залучення капіталу через сучасні технологічні рішення, адаптуючи їх до своїх масштабів та вимог [10, с. 45].

Посилювана популярність інноваційних фінансових інструментів серед малих і середніх підприємств свідчить про їхню потребу в більш гнучких та доступних методах залучення фінансування. Це може бути зумовлено обмеженими можливостями традиційних фінансових інструментів для таких підприємств. Оскільки великий бізнес використовує

менше інноваційних фінансових інструментів, це може свідчити про те, що для великих підприємств традиційні методи фінансування, такі як банківські кредити або корпоративні облігації, залишаються більш привабливими через їхню стабільність і масштабованість [11, с.145].

Результати аналізу доводять, що найбільшу користь від інноваційних фінансових механізмів отримують малі та середні підприємства, тоді як великі компанії віддають перевагу традиційним джерелам фінансування. Це вказує на необхідність адаптації фінансових інструментів до потреб різних сегментів бізнесу [12, с. 12].

Отже, ефективне використання інноваційних фінансових інструментів в Україні сприятиме зміцненню фінансової системи, підвищенню рівня інвестиційної активності та забезпеченню стійкого економічного розвитку [13, с. 62]. Подальші дослідження мають бути спрямовані на оптимізацію регуляторних підходів, розширення фінансової інклюзії та стимулювання фінансових інновацій у різних секторах економіки.

У таблиці 5 наведено рекомендації щодо удосконалення інноваційних фінансових інструментів для економічного розвитку України.

Отже, можна зробити висновок, що розвиток інноваційних фінансових інструментів є важливим чинником для пришвидшення економічного розвитку України. Спрощення регулювання та сприятливі умови для краудфандингових платформ дозволять залучити більше інвесторів до малих та середніх підприємств, що сприятиме розвитку стартапів [15, с. 72]. Підтримка венчурного фінансу-

Таблиця 3

Оцінка інноваційних фінансових інструментів

Показник	2020	2021	2022	2023	2024
Прямі іноземні інвестиції (млрд дол.)	2,4	3,1	2,8	3,5	3,9
Частка інноваційних фінансових інструментів у залученні інвестицій (%)	12,5	14,8	16,2	18,5	19,7

Джерело: сформовано авторами на підставі [16]

Таблиця 4

Частка підприємств, що використовують інноваційні фінансові інструменти

Тип підприємств	Частка підприємств, що використовують інноваційні фінансові інструменти (%)	Основне джерело фінансування
Малий бізнес	35,2	Краудфандинг
Середній бізнес	42,8	Венчурне фінансування
Великий бізнес	18,5	Цифрові платформи

Джерело: сформовано авторами на підставі [16]

Таблиця 5

**Рекомендації щодо удосконалення інноваційних фінансових інструментів
для економічного розвитку України**

№	Рекомендація	Опис	Очікувані результати
1	Розвиток краудфандингових платформ	Спрощення регулювання та створення сприятливих умов для розвитку краудфандингових платформ в Україні.	Залучення більшої кількості інвесторів до малих та середніх підприємств, сприяння розвитку стартапів.
2	Підтримка венчурного фінансування	Створення державних програм, які стимулюють інвестиції в інноваційні стартапи, а також удосконалення венчурних фондів.	Покращення доступу малих та середніх підприємств до венчурних інвестицій, підтримка інноваційних проєктів.
3	Підвищення фінансової грамотності та обізнаності щодо інноваційних інструментів	Організація освітніх програм для бізнесу щодо використання інноваційних фінансових інструментів.	Збільшення кількості підприємств, що застосовують інноваційні фінансові інструменти, підвищення обізнаності.
4	Підтримка цифрових платформ для бізнесу	Створення умов для розвитку цифрових платформ, які дозволяють підприємствам здійснювати фінансові операції, включаючи мобільні платформи та онлайн-платформи.	Розвиток фінансових технологій, зниження витрат на фінансування для підприємств.
5	Лібералізація та спрощення законодавства для застосування інноваційних фінансових інструментів	Внесення змін до законодавства для підтримки розвитку інноваційних фінансових інструментів, зокрема криптовалют та блокчейн-технологій.	Стимулювання інвестицій, розвиток нових фінансових технологій.
6	Удосконалення державної підтримки інвестицій в інновації	Створення механізмів фінансової підтримки для підприємств, що використовують інноваційні фінансові інструменти, наприклад, надання податкових пільг чи державних субсидій.	Збільшення інвестицій в інновації, стимулювання розвитку нових технологій та інфраструктури.
7	Створення сприятливого бізнес-середовища для інноваційних підприємств	Удосконалення умов для розвитку інноваційних підприємств, включаючи доступ до ресурсів, підтримку виведення нових продуктів на ринок, залучення експертів.	Розвиток інноваційного бізнесу, підвищення конкурентоспроможності України на міжнародній арені.
8	Розвиток партнерства між приватним і державним секторами	Створення програм та ініціатив, що стимулюють партнерство між державними органами та приватними інвесторами в галузі інноваційних фінансів.	Залучення додаткових інвестицій в інновації та розвиток нових технологій в Україні.

Джерело: сформовано авторами на підставі [14, с. 3]

вання через державні програми стимулюватиме залучення інвестицій в інноваційні проекти, що забезпечить доступ малих і середніх підприємств до необхідних ресурсів для розвитку. Підвищення фінансової грамотності бізнесу щодо використання новітніх фінансових інструментів збільшить кількість підприємств, що активно їх застосовують, підвищуючи обізнаність і конкурентоспроможність. Підтримка цифрових платформ для бізнесу дозволить знизити витрати на фінансування та сприятиме розвитку фінансових технологій, що є важливим для ефективного ведення бізнесу в умовах цифровізації економіки. Зміни в законодавстві для підтримки криптовалют та блокчейн-технологій можуть стимулювати інвестиції та розвиток нових фінансових технологій.

Висновки. Інноваційні фінансові інструменти відіграють важливу роль у трансформації фінансових систем, надаючи нові

можливості для бізнесу та інвесторів. Вони забезпечують ефективний перерозподіл капіталу, зменшують ризики та підтримують економічне зростання через цифровізацію та інтеграцію фінансових ринків. Такі інструменти, як блокчейн, краудфандинг, покращують доступ до капіталу та знижують витрати на фінансування, стимулюючи конкуренцію на ринку. В Україні спостерігається зростання використання інноваційних фінансових інструментів, що сприяє підвищенню фінансової стабільності та доступу до альтернативних джерел фінансування. Для подальшого розвитку цих інструментів необхідно вдосконалювати регуляторну політику та фінансову грамотність серед населення та бізнесу.

Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленому аналізі впливу інноваційних фінансових інструментів на економічний розвиток, зокрема в контексті їхньої інтеграції в національні фінансові системи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Prasad E. The Future of Money: How the Digital Revolution is Transforming Currencies and Finance. Harvard University Press, 2021. 496 p. DOI: <https://doi.org/10.4159/9780674270091>
2. Піжук О. І. Цифрова трансформація економіки України: обмеження та можливості: монографія. Ірпінь, 2020. 504 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/6593ee94-a653-4e03-9c3c-a7d8446783aa> (дата звернення: 12.03.2025).
3. Рощина Н., Шевчук О., Кустарьова К. Дослідження міжнародного фінансового ринку в умовах діджиталізації: нові можливості. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. № 18. 2021. С. 44–50. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.18.2021.231459>
4. Ляхова О. О., Юркевич О. М., Корець К. Р. Сучасний стан фінтех-ринку в Україні. *Гроші, фінанси і кредит*. 2023. № 79. С. 189–195. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.79-28>
5. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ, 2020. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf (дата звернення: 12.03.2025).
6. Різник Д. В., Стендер С. В., Гаврилюк В. М. Вплив децентралізованих фінансових технологій на сучасну фінансову систему України: перспективи та виклики. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13348212>
7. Бобришев Є. С. Вплив фінансових технологій на стабільність національної економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. С. 1–6. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-96>
8. Веремєєва О. Р., Лісовська В. С., Польщикова А. В. Поняття та зміст фінансової системи в контексті фінансового права України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 11. С. 386–389. URL: http://www.lsej.org.ua/11_2021/99.pdf (дата звернення: 12.03.2025).
9. Віблій П., Кондратюк М. Розвиток фінансових технологій в Україні в умовах війни. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 3(76). С. 67–73. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/76/1080.pdf> (дата звернення: 12.03.2025).
10. Горбачова О. М., Шубіна І. О. Особливості перспективи розвитку фінансового ринку України. *Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. № 39. С. 41–47. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/39_2021ua/9.pdf (дата звернення: 12.03.2025).
11. Дмитренко Е. С. Фінансова система України у воєнний та повоєнний періоди: правовий та безпековий вимір. *Київський часопис права*. 2023. № 2. С. 143–148. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/328> (дата звернення: 12.03.2025).
12. Кафлик М. С. Фінансова система України в умовах воєнного стану. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 5/2. С. 10–13. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/875> (дата звернення: 12.03.2025).

13. Крутько М. А. Фінансова система України: Законодавче регулювання та правова характеристика. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2022. № 1. С. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.32838/TNU-2707-0581/2022.1/11>
14. Маршук Л. М., Бурлака М. О. Фінансова система України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. С. 1–6. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1800/1735/> (дата звернення: 12.03.2025).
15. Мейш А. В., Лисак О. М. Перспективи розвитку фінансової системи України. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 1. С. 70–74. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/16-14.pdf> (дата звернення: 12.03.2025).
16. Валовий внутрішній продукт (2002–2024). Ставки, індекси, тарифи. *Мінфін: вебсайт*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (дата звернення: 12.03.2025).

REFERENCES:

1. Prasad, E. (2021). *The Future of Money: How the Digital Revolution is Transforming Currencies and Finance*. Harvard University Press. DOI: <https://doi.org/10.4159/9780674270091> (accessed March 12, 2025).
2. Pizhuk, O. I. (2020). *Tsyfrova transformatsiia ekonomiky Ukrainy: obmezhenia ta mozhlyvosti: monohrafiia* [Digital transformation of the Ukrainian economy: constraints and opportunities: monograph]. Irpin. Available at: <https://ir.dpu.edu.ua/items/6593ee94-a653-4e03-9c3c-a7d8446783aa> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
3. Roshchyna, N., Shevchuk, O., & Kustarova, K. (2021). Doslidzhennia mizhnarodnoho finansovoho rynku v umovakh didzhy-talizatsii: novi mozhlyvosti [Research on the international financial market in the context of digitalization: new opportunities]. *Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi instytut»*, no. 18, pp. 44–50. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.18.2021.231459> (in Ukrainian).
4. Liakhova, O. O., Yurkevych, O. M., & Korets, K. R. (2023). Suchasnyi stan fintekh-rynku v Ukraini [Current state of the fintech market in Ukraine]. *Hroshi, finansy i kredyt*, no. 79, pp. 198–195. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.79-28> (in Ukrainian).
5. *Tsyfrova ekonomika: trendy, ryzyky ta sotsialni determinanty* [Digital economy: trends, risks, and social determinants] (2020). Kyiv. Available at: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
6. Riznyk, D. V., Stender, S. V., & Havryliuk, V. M. (2024). Vplyv detsentralizovanykh finansovykh tekhnolohii na suchasnu finansovu systemu Ukrainy: perspektyvy ta vyklyky [The impact of decentralized financial technologies on the current financial system of Ukraine: perspectives and challenges]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, no. 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13348212> (in Ukrainian).
7. Bobryshev, Ye. S. (2023). Vplyv finansovykh tekhnolohii na stabilnist natsionalnoi ekonomiky [The impact of financial technologies on the stability of the national economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 52, pp. 1–6. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-96> (in Ukrainian).
8. Veremieieva, O. R., Lisovska, V. S., & Polshchykova, A. V. (2021). Poniattia ta zmist finansovoi systemy v konteksti finansovoho prava Ukrainy [The concept and content of the financial system in the context of financial law in Ukraine]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, no. 11, pp. 386–389. Available at: http://www.lsej.org.ua/11_2021/99.pdf (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
9. Viblyi, P., & Kondratiuk, M. (2022). Rozvytok finansovykh tekhnolohii v Ukraini v umovakh viiny [The development of financial technologies in Ukraine in the context of war]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, vol. 3, no. 76, pp. 67–73. Available at: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/76/1080.pdf> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
10. Horbachova, O. M., & Shubina, I. O. (2021). Osoblyvosti perspektyvy rozvytku finansovoho rynku Ukrainy [Features and prospects of the development of the financial market in Ukraine]. *Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, no. 39, pp. 41–47. Available at: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/39_2021ua/9.pdf (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
11. Dmytrenko, E. S. (2023). Finansova systema Ukrainy u voiennyi ta povoiennyi periody: Pravovyi ta bezpekovyi vymir [The financial system of Ukraine during the wartime and postwar period: Legal and security aspects]. *Kyivskiy chasopys prava*, no. 2, pp. 143–148. Available at: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyiv-chasprava/article/view/328> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
12. Kaflyk, M. S. (2022). Finansova systema Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [The financial system of Ukraine during martial law]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, vol. 5, no. 2, pp. 10–13. Available at: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/875> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).

13. Krutko, M. A. (2022). Finansova systema Ukrainy: Zakonodavche rehuliuвання ta pravova kharakterystyka [The financial system of Ukraine: Legislative regulation and legal characteristics]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho*, no. 1, pp. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.32838/TNU-2707-0581/2022.1/11> (in Ukrainian).
14. Marshuk, L. M., & Burlaka, M. O. (2022). Finansova systema Ukrainy v umovakh viiny [The financial system of Ukraine in the context of war]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 44, pp. 1–6. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1800/1735/> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
15. Meish, A. V., & Lysak, O. M. (2019). Perspektyvy rozvytku finansovoi systemy Ukrainy [Prospects for the development of the financial system of Ukraine]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 1, pp. 70–74. Available at: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/16-14.pdf> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).
16. Valovyi vnutrishnii produkt (2002–2024). Stavky, indeksy, taryfy [Gross domestic product (2002–2024). Rates, indices, tariffs]. Minfin: vebсайт. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (accessed March 12, 2025) (in Ukrainian).